

Valintaesitys maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristön käsittelyyn

Hankkeen julkinen nimi	Pohjois-Suomen Elämä omaksi -jatkohanke
Hakemusnumero	202370
Valintakokouksen päivämäärä	19.9.2023
Hakijan virallinen nimi	Kehitysvammaisten Tukiliitto ry
Osatoteuttajat	-
Toimintalinja	4 Työllistävä, osaava ja osallistava Suomi
Erytistavoite	4.3. Yhdenvertaiseen osallisuuteen
Alkamispäivämäärä	1.9.2023
Päätymispäivämäärä	31.8.2026

Hakijan esittämä kuvaus hankkeen sisällöstä

Hankkeella haetaan ratkaisua kehitysvammaisten ja muiden samankaltaista tukea tarvitsevien henkilöiden yksinäisyyden ja yhdenvertaisuuden ongelmiin. Tavoitteena on, että osallistujat löytävät mieleisiään vapaa-ajanviettopaikoja, heidän hyvinvointinsa vahvistuu sekä yhteiskunnallinen osaaminen ja tuetun työllistymisen valmiudet paranevat. Hanke kohdentuu Pohjois-Pohjanmaan, Lapin ja Kainuun maakuntiin. Pohjois- Pohjanmaalla ja Lapissa hanke kestää kolme vuotta ja Kainuussa noin kaksi ja puoli vuotta.

Hankkeessa käynnistetään ja toteutetaan Kohtaa mut -kahviloita. Paikalliset Kohtaa mut -kahvilat kokoontuvat kerran tai kaksi kuukaudessa ja maakunnalliset kahvilat neljä kertaa vuodessa. Virtuaaliset kahvilat toteutetaan koko hankealueella kolme kertaa kuukaudessa. Hankkeen aikana Kohtaa mut -kahvilat muodostuvat vähintään 350 kehitysvammaisen henkilön kohtaamispaikaksi.

Hankkeen toinen toimintamuoto, kokemustoiminta, sisältää vammaisaktivistien valmennuksen kokemustoimijoiksi, -kehittäjiksi ja -kouluttajiksi. Noin puoli vuotta kestävä kokemustoimijakoulutus toteutetaan vuosina 2024 ja 2025. Koulutuksissa opiskellaan tuetusti valtakunnallisen kokemustoimijakoulutusohjelman mukaisesti. Hankealueelle muodostetaan Pohjois-Suomen kokemustoimijaverkosto ja tavoitteena on, että hankeajan jälkeen alueella toimii noin 20 aktiivista kehitysvammaista henkilöä kokemustoimijoina.

Kolmas toimintamuoto on yhteiskunnallista osaamista ja työelämävalmiuksia tarjoavat lyhytkoulutukset. Koulutuksia kehitetään yhdessä aikuiskoulutuksia tuottavien tahojen kanssa viidestä temasta: 1) digitaidot osallisuuden mahdollistajana, 2) hyvinvointialueella vaikuttaminen, 3) hyvinvointi työssä ja työtoiminnassa, 4) tuetun työn edellytykset ja mahdollisuudet ja 5) saavutettava vapaaehtoistoiminta. Lyhytkoulutuksia järjestetään hankeajana yhteensä 8–10 ja niihin voidaan osallistua eri paikkakunnilta pienryhminä hanketyöntekijän tuella.

Hankkeen toimintamuodoissa on yhdistetty paikallisuutta ja virtuaalisuutta niin, että niillä voidaan varmistaa osallistumismahdollisuudet myös haja-asutusalueilla. Hanke vahvistaa alueiden yhdistysten

resursseja ja osaamista. Hanke edistää myös sektorirajojen ylittävää yhteistyötä sekä julkisen ja yksityisen sektorin toiminnan saavutettavuutta.

Hankkeen varsinaisena kohderyhmänä ovat Pohjois-Pohjanmaan, Lapin ja Kainuun nuoret ja aikuiset, joilla on kehitysvamma tai jotka muuten tarvitsevat tukea asioiden ymmärtämiseen, oppimiseen ja arjen toimintoihin. Kehitysvammaisilla henkilöillä vamma aste vaihtelee ja heillä on usein lisävammoja, jotka saattavat vaikeuttaa liikkumista, puhetta tai vuorovaikutusta muiden ihmisten kanssa. Arvion mukaan Suomessa on hieman yli 30 000 työkäistä kehitysvammaista ihmistä, joista noin 500–600 henkilöä tekee työsuhteista palkkatyötä. Kehitysvammaisista henkilöistä pääosa elää takuueläkkeen turvin ja osallistuu sosiaalipalveluna tuotettuun työtoimintaan. Hankkeen toimintoihin arvioidaan osallistuvan säännöllisesti noin 240 kehitysvammaista nuorta tai aikuista. Lisäksi hankkeen yksittäisiin päivän kestäviin tilaisuuksiin osallistuu 120–140 henkilöä.

Lisätietoja hakemuksesta

Kustannusarvion jakaantuminen:	EU+valtio 586 076 €
Palkkakustannukset 573 061 €	Muu julkinen (STEA) 179 848 €
Flat rate 40 % kehittäminen 229 224 €	Muu julkinen (Lapin HVA) 6 785 €
	Omarahoitus, yksityinen 29 576 €
Nettokustannusarvio yhteensä 802 285 €	Rahoitussuunnitelma yhteensä 802 285 €

Kustannusarvio ja rahoitussuunnitelma

Hankkeen kustannusarvio yhteensä	802 285 €
Hankkeen rahoitussuunnitelma yhteensä	802 285 €
Hankkeelle esitetty tuen enimmäismäärä	586 076 € (73,05 %)

Rahoittajan arvio hankkeesta

Hanke on Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027-ohjelman mukainen ja toteuttaa sen toimintalinjan 4 erityistavoitetta 4.3 Yhdenvertaiseen osallisuuteen. Hanke täyttää yleiset valintaperusteet ja erityistavoitekohtaisessa arvioinnissa hanke sai riittävästi pisteitä (37/52) tullakseen rahoitetuksi.

Pohjois-Pohjanmaalla ja Lapissa hankkeen toimintaan ovat luvanneet sitoutua mm. seuraavat yhdistykset: Inarin kehitysvammaisten tuki ry, Kemijärven kehitysvammaisten tuki ry, Oulun kehitysvammaisten tuki ry, Ranuan kehitysvammaisten tuki ry, Vaalan kehitysvammaisten tuki ry ja Pudasjärven Kehitysvammaisten tuki ry. Kainuun yhdistyksistä mukaan ovat lähtemässä ainakin Kajaanin Kehitysvammaisten Tuki ry ja Kuhmon kehitysvammaisten tuki ry.

Hanke vastaa hyvin erityistavoitteen painopisteisiin. Hankkeen toiminnassa on mukana hyvinvointialueiden asumis- ja työtoimintaa tuottavia tahoja, kuntien kulttuuri- ja liikuntapalveluita, aikuiskoulutusta tuottavia kansalais- ja kansanopistoja sekä kolmannen sektorin toimijoita. Hankkeessa kehitetään paikallisia, maakunnallisia ja verkossa toimivia malleja kehitysvammaisten kohtaamispaikoiksi. Kokemustoimijakoulutus, maakunnallinen kokemustoimijaverkosto sekä kokemustoiminnan mallit kehitetään, pilotoidaan ja juurrutetaan maakuntien alueelle. Yhteiskunnallisia taitoja ja työelämävalmiuksia edistävät hybridikoulutusmallit kehitetään ja pilotoidaan sekä niille etsitään jatkototeuttamispolkuja. Vammaisten henkilöiden aktiivisen osallistumisen ja vuorovaikutuksen kautta rakennetaan lähiyhteisöä, jossa tiedostetaan osallisuuden esteitä ja rakennetaan toiminnan ja osallistumisen mahdollisuuksia myös niille, jotka tarvitsevat selkokieltä tai toisen henkilön tukea.

Hankkeen rahoitus jakautuu maakunnittain seuraavasti pohjautuen hankkeen osallistujamääriin / maakunta:

Pohjois-Pohjanmaa 45 % (263 734 € EU + valtio)
Lappi 35 % (205 127 € EU + valtio)
Kainuu 20 % (117 215 € EU + valtio).

Ratkaisun perustelut ja jatkotoimenpiteet

Erityisten valintaperusteiden pisteytyksessä hanke sai yhteensä 37/52 pistettä.

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen EURA-rahoituskokous 12.5.2023
Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen Elinkeino ja luonnonvara -teemaryhmä 19.6.2023
Lapin hanketyöryhmä 12.9.2023
Pohjois-Pohjanmaan MYR-sihteeristö 19.9.2023
Kainuun MYR-sihteeristö 19.9.2023
Lapin MYR-sihteeristö 28.9.2023

Rahoittaja puoltaa hakemuksen hyväksymistä

Kyllä / Ei